

**AB „KN ENERGIES“
KLAIPĖDOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALAS**

VISUOMENEI PRIVALOMA PATEIKTI INFORMACIJA

AB „KN Energies“ Klaipėdos suskystintųjų gamtinių dujų terminalas (toliau – Klaipėdos SGDT) įsikūręs adresu Kairių g. 23, KVJUD akvatorija prie krantinės Nr.157, Klaipėda; adresas korespondencijai Burių g. 19, LT-92276 ir J. Janonio g. 6B, LT-92252 Klaipėda, info@kn.lt.

Klaipėdos SGDT yra aukštesniojo lygio pavojingas objektas, kuriam, vykdant Didelių pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966, reikalavimus yra parengta, suderinta ir pateikta kompetentingai institucijai objekto saugos ataskaita ir vidaus avarinis bei teršimų incidentų likvidavimo lokalinis planas.

Pagrindinė Klaipėdos SGDT funkcija ir veiklos sritis – suskystintų gamtinių dujų (toliau - SGD) priėmimas į SGD laivą-saugyklą, jų išdujinimas ir tiekimas į LR magistralinį dujotiekį aukšto slėgio jungtimi. SGD atvežimui į terminalą naudojami SGD dujovežiai, kurie nėra terminalo sudėtinė dalis. Atvežęs dujas dujovežis švartuojamas prie esamo SGD laivo-saugyklos STS (Ship to Ship) būdu. SGD perkrova iš SGD dujovežio į SGD laivą-saugyklą vykdoma uždaru būdu lankščiosiomis krovos žarnomis. Iškrovus SGD į laivo-saugyklos talpyklą jos saugomos iki išdujinimo. SGD laivo-saugykloje išdujintas 60 barų slėgio gamtinių dujų srautas, aukšto slėgio rankovėmis, prijungtomis prie jungiamojo dujotiekio, tiekiamas iki dujų apskaitos stoties (DAS), kur yra atliekamas gamtinių dujų valymas bei komercinė apskaita bei perdavimas į Lietuvos gamtinių dujų tiekimo sistemą.

SGD terminalo pagrindinės funkcijos:

1. SGD saugojimas, dujinimas ir dujų perdavimas į šalies magistralinius dujų tinklus;
2. Kitos galimos terminalo paslaugos: SGD perkrovimas į dujovežius.

Šiai veiklai atlikti pastatytas ir įrengtas terminalas, kurį sudaro:

1. 170 020 m³ talpos SGD laivas-saugykla su išdujinimo įranga, atliekantis atvežtų dujų saugojimo ir dujinimo funkciją;
2. SGD laivo-saugyklos švartavimo krantinė su reikiama laivo švartavimo, dujų iškrovimo ir aptarnavimo įranga.

Perkraunamos pavojingosios medžiagos

Technologiniame procese dalyvauja tik dvi pavojingos cheminės medžiagos, klasifikuojamos ES direktyvose - suskystintos gamtinės dujos ir propanas, naudojamas laivo-saugyklos išdujinimo įrenginiuose.

Suskystintos gamtinės dujos – tai neodoruotos gamtinės dujos, suskystintos veikiant atmosferos slėgiui ir atšaldant iki -162°C. SGD užima 600 kartų mažiau vietos nei dujiniame pavidale, o tai leidžia išspręsti dujų transportavimo dideliais atstumais problemą. Gamtinės dujos yra švarus iškastinis kuras, bekvapės, bespalvės, netoksiškos ir nekorozinės. SGD saugomos kaip kriogeninis skystis.

Išsiliejusius SGD poveikis aplinkai: kriogeninio skysčio šaldantis poveikis ir galimas SGD garų užsiliepsnojimas kibirkštis ir kitų atvirų ugnies šaltinių. Išsiliejusios SGD išsisklaido, išsiliejimo

vietoje nepalikdamos jokių liekamų produktų. Svarbiausi pavojai, sukeltys neigiamas pasekmes visuomenei ir aplinkai yra:

- greitas būvio pasikeitimas dėl šilumos mainų tarp SGD ir vandens,
- tūrinis gaisras – degaus garų debesies užsidegimas su pauze,
- gaisras paviršiumi – išsiliejusių SGD užsidegimas šalia terminalo.

Kontaktas su kriogeniniu skysčiu žmogui sukelia nušalimus. Išsiliejusios ant paviršiaus SGD veikia jo atšalimą ir sukelia neigiamą poveikį konstrukcijoms.

SGD laive-saugykloje laikomas dyzelinas, kurio paskirtis – laivo-saugyklos variklių rezervinis kuras. Krantinėje esančioje aptarnavimo platformoje taip pat laikomas dyzelinas, kurio paskirtis – krantinės dyzelinių generatorių kuras. Dyzelinas yra degus skystis, kurio gaisro atveju susidarytų degimo produktai azoto oksidai, anglies monoksidas ir anglies dioksidas.

Galimų avarijų pobūdis ir padariniai

Išsiliejusių SGD poveikis aplinkai dvejopas: kriogeninio skysčio šaldantis poveikis ir galimas SGD garų užsiliepsnojimas nuo kibirkšties ir kitų atvirų ugnies šaltinių. Gamtinės dujos yra lengvesnės už orą, todėl jos SGD išsiliejimo vietoje ar gamtinių dujų praleidimo vietoje greitai kyla į viršų ir išsisklaido.

Kontaktas su kriogeniniu skysčiu sukelia nušalimus: išsiliejusios ant paviršiaus SGD stipriai jį šaldo ir sukelia neigiamą poveikį konstrukcijoms.

Išsiliejus suskystintoms gamtinėms dujoms ir vykstant garavimui kyla gaisro ir/arba sprogo pavojus. Galimi keli tolesnio įvykio vystymosi scenarijai:

- dujų debesies išsisklaidymas, kai slenkantis dujų debesis liepsnos šaltinio nesutinka;
- greitas dujinės fazės užsiliepsnojimas, jeigu sutinka liepsnos šaltinį;
- slenkančio dujų debesies užsiliepsnojimas toli nuo išsiliejimo vietos, kai debesies slinkimo kelyje sutinkamas liepsnos šaltinis.

Didžiausios galimos avarijos prognozuojamos taršos ir pavojaus zonos spindulys siekia iki 1,34 km.

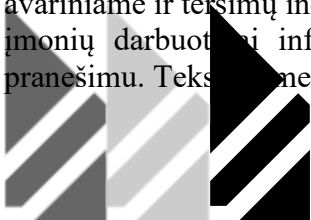
Klaipėdos SGGT pasirengimas reaguoti į avarijas

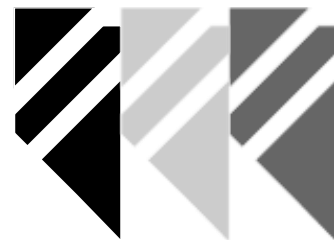
Klaipėdos SGGT saugos ataskaitoje yra išnagrinėtos stambių avarijų priežastys ir pasekmės, apskaičiuotos avarijų tikimybės bei įvertintas Klaipėdos SGGT pasiruošimas reaguoti į tokias avarijas. Klaipėdos SGGT įdiegtos prevencijos, kontrolės, avarijų išvengimo ir pasekmių sušvelninimo priemonės atitinka normatyvinius reikalavimus, keliamus tokioms įmonėms. Reagavimui į incidentus ir avarijas parengtas vidaus avarinis planas, nustatantis avarijų lokalizavimo ir likvidavimo eigą bei specialiųjų tarnybų informavimo ir ryšių su jomis palaikymo tvarką.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija yra parengusi Klaipėdos SGGT išorės avarinį planą, nustatantį Klaipėdos miesto savivaldybės pajėgų koordinavimą ir gyventojų informavimą, įvykus avarijai Klaipėdos SGGT.

Kaip įvykus avarijai bus informuojama visuomenė

Apie Klaipėdos SGGT pramoninę avariją bus pranešta pagal schemą, pateiktą terminalo vidaus avariniame ir teršimų incidentų likvidavimo lokaliniame plane. Aplinkiniai gyventojai ir kaimyninių įmonių darbuotojai informuojami garsine sirena bei per garsiakalbius transliuojamu tekstiniu pranešimu. Tekstine pranešimu pateikiama informacija:

- kurioje vietoje įvyko avarija (dujų išsiliejimas, gaisras);
- kiek pavojingos medžiagos išsiliejo (užsidegė);
- kokios krypties vėjas pučia ir į kurią pusę neša susidariusį išgaravusių dujų debesį;
- ką privalo daryti darbuotojai ir gyventojai, patenkantys į pavojingą zoną.

Avarijos padariniams išplitus už Klaipėdos SGGT ribų ir kilus grėsmei aplinkinių gyventojų gyvybei ar sveikatai, bus informuotos Klaipėdos miesto ir apskrities gelbėjimo tarnyba ir Klaipėdos ir/arba Neringos savivaldybės (-ių) administracija (-os), kurios organizuos gyventojų, patekusių į pavojingą zoną, apsaugos priemones ir aplinkinių gyventojų evakavimą.

Avarijos jungiamajame vamzdyne atveju aplinkinių gyventojų evakavimą iš teritorijos 400 m atstumu nuo avarijos vietos organizuos Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija. Gyventojai evakuojami pėsčiomis, paskirtu transportu arba evakuojasi nuosavu transportu.

Iškilus ugnies pliūpsnio grėsmei, gyventojai perspėjami savarankiškai evakuotis iš atvirų vietų į artimiausius pastatus, o artimiausių įmonių personalas turi nutraukti krovos, aptarnavimo ir kitus darbus galimo ugnies pliūpsnio zonoje bei iš atvirų erdvių į pastatus ir laivus evakuoti visus savo darbuotojus. Už darbų nutraukimą ir evakavimą atsakingi įmonių vadovai.

Kaip elgtis įvykus avarijai

Operatyvus žmonių evakavimas iš atvirų erdvių į pastatus ir laivus ugnies pliūpsnio grėsmės zonoje yra tinkamiausia apsaugos priemonė.

Gyventojai privalo likti patalpose, užsidaryti lauko duris, langus, balkonus, orlaides bei ventiliacijos angas. Atsižvelgiant į ekstremalios situacijos mastą ir pavojų gyventojams, gali būti priimtas sprendimas gyventojus evakuoti. Tuomet gyventojai privalo tiksliai vykdyti avarinių tarnybų ir evakavimo organizatorių nurodymus.

Šią ir papildomą informaciją galite rasti įmonės internetinėje svetainėje adresu [Saugos informacija visuomenei ir taisyklės | KN Energies](#) arba [Pavojingųjų objektų sąrašas - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos](#).

Klaipėdos SGGT, kaip aukštesniojo lygio pavojingąjį objektą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos sudaryta komisija tikrina kasmet. Klaipėdos SGGT paskutinio planinio patikrinimo data yra skelbiama Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas interneto svetainėje adresu [Pavojingųjų objektų sąrašas - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos](#).

Interesantai, norintys susipažinti su AB „KN Energies“ Klaipėdos SGGT saugos ataskaita ir vidaus avariniu ir teršimų incidentų likvidavimo lokaliniais planais, planinių patikrinimų rezultatais, turi atvykti į įmonės priimamąjį arba paskambinti tel. +370 46 391 772. Gavusi tokį prašymą administratorė suderins intereso atvykimo į bendrovę datą ir laiką.

Su AB „KN Energies“ Klaipėdos SGGT visuomenei pateikti privaloma informacija ir išorės avariniu planu taip pat galima susipažinti: <https://www.klaipeda.lt/lt/gyventojams/civiline-sauga/klaipedos-miesto-pavojingieji-objektai>.

